

Sluddunge socken. *Torslångavåla län*

Västmanlands län

Anteckningar av John Andersson.

Domarbo Sluddungekyrka.

På juldagen, då man kommer från kyrkan, samlas ungdomen och gör julböcker, dessa skicka på annandagen på kvällen omkring från gård till gård. Den som slungar in boken genom dörren skall vara så kvick som möjligt, så att ingen får fatt på honom, men om han fasttages skall han undfägras på det bästa med kaffe och dopp. (35.)

Den som först kom hem från kyrkan julmorgonen fick först in grödan under sommaren.

På påskmorgonen skall den som stiger upp först giva de som ligga "påskräcka", d. v. s. styk med fjörkis som har stått inne tills lövet har spruckit fram.

Öknamn under påskveckan för dem som ligga längst är: fettisdagen: fetgris, onsdagen: askfis, torsdagen: skärkes, långfredagen: längelat, lördagen: stäckerkott, påskdagen: påskosh, annandagen: andagstork. På jfusoaredagen, jfusoare.

Botemedel mot vissa sjukdomar är att smörja en älskvan inuti med något fettämne.

Om man har värtor på händerna skall man tvätta dem i regnvatten, som en längre tid stått i en fördjupning i en sten.

Ett annat botemedel mot värtor är att taga så många ärtor som man har värtor och kasta dem i brunnen. Ett annat att quida värtorna med en fläskväl och sedan gräva med den i gödsetstacken.

Ett sätt att bota handvärk är att taga en spik och med den peta i handen, och sedan slå in spiken i en vägg.

Om någon "räkat för" smidos en skopa med långt skaft. I den smältes bly det töndes ut i en kopp kallt vatten mitt över den sjuke. Den form som blyet då intager liknar det föremål som är orsaken till sjukdomen.

För sårbehandling användes kädplåster, gjord av kända och fettämnen.

Om en gaffel eller kniv fappas i golv, kom främmande personer på besök. Att en skata sitter på gälden betyder detsamma.

Om man slamrar mycket med disken blir det snart bröllop.

Om man kommer in i en gård och möter soporna i dörren blir man inte gift det året.

Om en katt eller skorre springer över vägen måste man spotta tre gånger, eljest går det inte bra.

Man bör aldrig stå ut krättsatten eller dylikt utan att först spotta i det, eljest räkar man för.

Att, då man får bort först möta en gammal kvinna är dåligt förbud, att möta en karl är motbäret.

Man får inte sjunga eller skatta tidigt på morgonen, då slutar dagen sorgligt.

Om man sitter på huggstaben tappas man minnet.

Listra hölarsit som köres in under sommaren bör vara så stort som möjligt, ju större det är, dess bättre skörd blir det nästa år.

Första gången man ser nymännen skall man ha något i händerna att taga i, så får man snart en gåva.

Om man sitter mellan två systrar eller två bröder får man det man önskar sig. Om man kan komma under det träd där göken sitter

och ropar får också det man önskar sig.

Att höra göken första gången på våren från norr betyder sorg, södergök betyder dödergök, östergök kröstergök, västergök bastergök.

Om man är på väg bort men måste vända om, går det inte bra, men om man sätter sig ett tag innan man går igen gör det mindre.

Man bör alltid äta upp sista kanten på en brödbit. Det är maktbiten.

Skydd för
troll

Da man släppte i vall korna om våren rids des ett kors med tjära på vardera sidan bak på kornas rygg.

Forsta gången korna gick ut på våren lades stäl i höskeln, som korna skulle stiga över. Dett för att skydda dem för troll.

När ett nötkreatur har köpts och ägaren leder hem det samma, skall han bära ett stycke härt bröd på bröstet under kläderna. Da de komma hem skall kreaturet ha brödet, länginom tiws det lättre på den nya platsen.

Da en ko kalvat skall hon ha varmt att dricka. Man bränner svavel över den bit, som finns kvar av jultjuset och droppar i drycken. En bit stäl läggs i ämbaret, som hon dricker ur, den skall sedan föras runt hon för att skydda henne för kolldom.

På julkvällen bar man in havren, som hästarna skulle ha på jultorgonen, den ställdes under bordet. På morgonen tömdes brännvin över. Detta för att hästarna skulle springa fort.

Till påsknatten ritades kors med tjära över alla dörrar och fönster för att blåkullbakaringarna ej skulle komma in.

Den som först går till sängs väffeldagen (Maria bebildelsedag) får fört in gröden under sommaren.